

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 13. januar 2020

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 307 (MOF alm. del) stillet 17. december 2019 efter ønske fra Mai Villadsen (EL).

Spørgsmål nr. 307

”Kan ministeren oplyse, hvad baggrunden er for stigningen i regelbrud i forhold til opbevaring og anvendelse af pesticidmidler ved kontrolbesøg, som fremgår af Rigsrevisionens beretning ”Sikring af grundvandet mod pesticider” fra december 2019?”

Svar

Jeg ser med stor alvor på den kritik, som Rigsrevisionen har rejst i sin beretning fra december 2019, og som opfølgning iværksætter jeg tre tiltag. En grundig gennemgang af forvaltningen på området, som Kammeradvokaten står for. Et gennemsyn af overvågnings-, godkendelses- og kontrolsystemet for sprøjtemidler, som skal gennemføres af internationale eksperter. Indtil gennemsynet er færdiggjort, iværksættes en ny, midlertidig procedure, hvor Miljøstyrelsen sender sine vurderinger af dispensationer til eksternt kvalitetstjek, før Miljøstyrelsen træffer endelig afgørelse.

Jeg har forelagt spørgsmålet for Landbrugsstyrelsen, som oplyser, at: ”Stigningen i regelbrud kan muligvis tilskrives et øget fokus i risikoudvælgelsen på brancher, som ikke tidligere har været i kontrollen. Ligeledes har Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen i forbindelse med vurderingerne af resultaterne fra kontrollerne fra tidligere år, valgt at øge antallet af kontroller i brancher, som har vist en høj overtrædelsesprocent. Der har således været en ændret vægtning fra kontrol af almindelige landbrugsbedrifter til kontrol af specialproduktioner som fx væksthuse, frugt- og grønsagsavlere, virksomheder, der bejdses frø/korn osv.

Endelig skyldes en del af de konstaterede overtrædelser fund af danske plantebeskyttelsesmidler, som er blevet ulovlige at anvende og besidde inden for de seneste år. Når et middels godkendelse ophører, fastsætter Miljøstyrelsen en frist for anvendelse og besiddelse. Fristen sættes til 18 måneder efter godkendelsens ophør, såfremt der ikke er skærpene omstændigheder, der foreskriver en kortere frist. Når denne frist overskrides, er midlet ulovligt at anvende og besidde. For nogle midler gælder, at godkendelsen ophører, fordi godkendelsen overdrages til en anden virksomhed, der bliver ny godkendelsesindehaver. Midlet markedsføres derefter under et nyt registreringsnummer. Der vil være tale om en overtrædelse, såfremt sådanne midler besiddes selv om et identisk middel med et nyt registreringsnummer efterfølgende er godkendt og fuldt lovligt at bruge.

Den procentvise stigning i antallet af overtrædelser vurderes således at afspejle et øget fokus på specialproduktioner og brancher, som generelt har en høj overtrædelsesprocent, samt en større erfaring og et øget fokus på efteruddannelse og specialisering af Landbrugsstyrelsens kontrollører. Endelig kan en del af overtrædelserne tilskrives en stigning i antallet af plantebeskyttelsesmidler, som er blevet ulovlige at anvende, men som jordbrugerne ikke har fået bortskaffet rettidigt.

Det er således ikke indtrykket, at regelefterlevelsen hos jordbrugere generelt er blevet væsentligt dårligere, men at det stadige fokus på samarbejdet omkring udtagning af virksomheder til kontrol, herunder det øgede fokus på specialproduktioner, og den løbende support, uddannelse og erfaringsudveksling blandt kontrollørerne, har medvirket til stigningen i antallet af overtrædelser.”

Som baggrund for dette oplyser Landbrugsstyrelsen, at: ”Landbrugsstyrelsen foretager på vegne af Miljøstyrelsen kontrol med opbevaring og brug af pesticider hos erhvervsmæssige brugere af plantebeskyttelsesmidler. Landbrugsstyrelsen gennemfører hvert år ca. 750 pesticidkontroller, hvoraf ca. 400 kontroller gennemføres i forbindelse med Landbrugsstyrelsens krydsoverensstemmelseskontroller, hvor der føres kontrol med landbrugere, der har søgt landbrugsstøtte. Øvrige ca. 350 kontroller omfatter kontroller, hvor der alene finder kontrol med pesticider sted. I kontrolåret 2018/2019 er der konstateret overtrædelser på gennemsnitligt 39 % af alle kontroller med plantebeskyttelsesmidler. På krydsoverensstemmelseskontrollerne konstateres overtrædelser på 25 % af kontrollerne, hvilket svarer nogenlunde til tidligere år, hvilket tyder på, at regelefterlevelsen hos almindelige landbrugere ligger forholdsvist stabilt.

På de manuelt udvalgte kontroller er fejlprocenten 56 %, og her er konstateret en stigning de senere år. Det er dette tal, som fremgår af Rigsrevisionens tabel 3. Resultaterne viser således, at der generelt er en højere overtrædelsesprocent hos de manuelt udvalgte brugere, som er udvalgt via en risikovurdering, end hos de brugere, som er udvalgt tilfældigt via udtrækningen til krydsoverensstemmelseskontrol. I risikoudtagningen indgår en bred vifte af udvælgelseskriterier. Derved sikres en bred repræsentation af professionelle brugere af pesticider i kontrolpopulationen.”

Lea Wermelin

/

Lea Frimann Hansen